

JACK MA NGƯỜI CÓ THAM VỌNG THAY ĐỔI THẾ GIỚI INTERNET

“C

“Chạm tay vào bàn phím máy vi tính lần đầu tiên” và “biết Internet là gì chỉ cách đây hơn mười năm”, nhưng Jack Ma, 42 tuổi, đã trở thành một nhân vật “không thể không được nhắc đến” khi nói về lĩnh vực Internet của Trung Quốc cũng như của thế giới hiện nay. Có điều gì đặc biệt và bí quyết nào đã làm cho ông có một tầm ảnh hưởng lớn như vậy?

Jack Ma hiện là nhà sáng lập kiêm tổng giám đốc điều hành (CEO) của Alibaba, một tập đoàn thương mại điện tử đang nổi lên ở Trung Quốc và là đối thủ cạnh tranh lớn nhất trong một thị trường đang được xem là “nóng” nhất trên thế giới trong lĩnh vực Internet. “Jack Ma là người nhìn xa trông rộng,” Mark Su, chuyên gia tài chính của hãng tài chính H&Q Asia Pacific ở San Francisco (Mỹ), nhận xét. “Ông đang đứng đầu và đón nhận những xu hướng mới nhất trong kinh doanh Internet.”

Trong những người hâm mộ ông Ma, có cả những nhân vật khá nổi tiếng trong “làng” Internet như Jerry Yang, người đồng sáng lập Yahoo!, và Masayoshi Son, một ông trùm trong lĩnh vực này ở Nhật.

Jack Ma (trái) và Giám đốc Daniel Rosensweig của Yahoo! tại cuộc họp báo ở Bắc Kinh công bố thương vụ Yahoo! Trung Quốc mua 40% cổ phần của Alibaba.com

Một số người có thể cho rằng Jack Ma cũng chẳng có gì khác biệt so với vô số doanh nhân trẻ mới nổi lên trong lĩnh vực Internet ở khu vực Đông Á. Thế nhưng, trên thực tế Jack Ma đang có một thuận lợi mà những doanh nhân trong lĩnh vực này ở các nước khác không có được. Đó là ông sinh trưởng ở Trung Quốc và hiện đang kinh doanh cũng ở nước này, nơi đang nổi lên như là một

nguồn sáng tạo của những công nghệ dựa trên Internet. Các nhà phân tích cho rằng, xu hướng này không chỉ hứa hẹn làm thay đổi bản thân Internet mà còn góp phần làm thay đổi cả nền kinh tế thế giới. Jack Ma từng nói: “Có vẻ như chúng tôi đang đấu tranh để giành lấy thị phần Internet ở Trung Quốc. Nhưng những gì mà chúng tôi đang làm có thể tạo ra một tác động thật sự lên lĩnh vực này trên phạm vi toàn thế giới.”

Khi nhìn Jack Ma với chiều cao khiêm tốn chỉ hơn 1,5 m, dáng người gầy gò, trông có vẻ hơi khắc khổ trong những bộ quần áo rộng thùng thình, ít ai có thể hình dung được người đàn ông này lại có thể tạo ra một tầm ảnh hưởng khá lớn đối với giới kinh doanh thế giới, nhất là trong lĩnh vực Internet. (Mới đây, ông đã được tạp chí Business 2.0 bình chọn là một trong những doanh nhân có tầm ảnh hưởng nhất thế giới.)

Sinh trưởng ở Hàng Châu, một thành phố công nghiệp phía Nam Thượng Hải, Jack Ma tự học tiếng Anh từ những chuyến làm hướng dẫn viên du lịch cho các du khách Mỹ. Hiện nay, ông là một trong số ít doanh nhân Trung Quốc nói được tiếng Anh lưu loát. Lần đầu tiên ông “được chạm tay vào bàn phím máy tính” là năm 1995, trong một chuyến đi Mỹ. Khi được một vài người bạn ở Seattle giới thiệu thế nào là Internet, ông đã gõ các từ “China+beer” (bia Trung Quốc) vào trong ô tìm kiếm của trang web Yahoo!, nhưng chẳng nhận được một kết quả nào. Và thế là ông đã nảy ra ý định phải tìm cách giúp cho tên tuổi của các doanh nghiệp Trung Quốc được xuất hiện trên Internet.

Khi trở về Trung Quốc, Jack Ma đã thành lập China Pages, sau này được xem là trang web thương mại đầu tiên ở Trung Quốc. Bốn năm sau, ông tiến thêm một bước nữa trong lĩnh vực tìm kiếm trên Internet bằng cách thành lập công ty Alibaba.com.

Năm ngoái, Yahoo! Trung Quốc đã bỏ ra một tỷ đô-la Mỹ để mua 40 % cổ phần của Alibaba, trở thành nhà đầu tư chiến lược lớn nhất của Alibaba.com. Công ty của Jack Ma cũng được quyền kiểm soát toàn bộ hoạt động kinh doanh của Yahoo! Trung Quốc (trị giá khoảng 700 triệu đô-la). Khi đó, Yahoo! đang phải vất vả tranh giành thị phần với các công ty hàng đầu trong lĩnh vực tìm kiếm trên Internet ở Trung Quốc là Baidu và Google. Ông quyết định mua lại Yahoo! Trung Quốc vì nhận ra rằng dịch vụ tìm kiếm trên Internet đóng một vai trò rất quan trọng trong chiến lược thương mại điện tử của mình. “Tôi nghĩ trong lĩnh vực tìm kiếm trên Internet, chúng tôi có một cơ hội để chiến thắng. Khi chúng tôi nắm quyền kiểm soát Yahoo! Trung Quốc, công ty này lúc ấy hoạt động không tốt lắm. Và hiện nay nó cũng vậy. Chúng tôi sẽ làm cho nó tốt hơn,” Jack Ma nói. Ông dự báo trong năm nay Alibaba sẽ đạt doanh thu 200 triệu đô-la Mỹ, gần gấp đôi năm ngoái. Alibaba hiện có hơn 15 triệu khách hàng ở 200 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới, trong số đó có trên 100.000 doanh nghiệp trả phí từ 250-10.000 đô-la một năm cho các dịch vụ trực tuyến của Alibaba.

Jack Ma cho rằng, chính Hàng Châu đã giúp cho công ty của ông có được thành công như ngày hôm nay. “Ở Hàng Châu, chúng tôi có lợi thế là gần với các khách hàng và nơi này đã tạo cho chúng tôi những suy nghĩ khác biệt,” ông nói.

Và một trong những suy nghĩ khác biệt đó là trong cuộc đua tranh giành thị phần với eBay ở lĩnh

vực mua bán theo hình thức đấu giá trên Internet, ông đã không thu phí dịch vụ từ các khách hàng của Taobao, một trang web tương tự như eBay của Alibaba. Kết quả là hiện nay, Taobao có hơn 20 triệu người sử dụng có đăng ký và là trang web thương mại điện tử phổ biến nhất ở Trung Quốc, chiếm 67 % thị phần. Nhưng có lẽ chiến thắng quan trọng nhất của Taobao trước eBay là trang web này đã đi trước eBay rất lâu trong việc đưa dịch vụ nhắn tin nhanh (instant message) đến những khách hàng sử dụng trang web.

Jack Ma tin rằng những thực tế và những đòi hỏi của thị trường Trung Quốc sẽ mở đường cho những sáng tạo trong lĩnh vực tìm kiếm trên mạng. “Nếu bạn làm theo cách của Google, bạn cũng chỉ mãi là người đi sau. Chúng tôi phải làm sao cho trang web tìm kiếm của Yahoo! trở nên thân thiện hơn với sự tương tác nhiều hơn với 1,3 tỷ dân Trung Quốc, bởi vì không phải ai ở thị trường này cũng đều là dân “hi-tech” và biết nên đặt những câu hỏi như thế nào cho phù hợp với các trang web tìm kiếm,” ông giải thích.

Khi được hỏi về mục tiêu lâu dài của Alibaba, ông nói: “Tôi tin rằng trong vòng mười năm tới, sẽ có một công ty của Trung Quốc trong ba công ty hàng đầu trên thế giới trong lĩnh vực Internet, và chúng tôi muốn công ty đó phải là Alibaba.”

Mặc dù đặt kỳ vọng Alibaba.com sẽ trở thành một công ty có tầm cỡ quốc tế, Jack Ma cho biết hiện nay ông chưa nghĩ đến việc phát hành cổ phiếu của công ty lần đầu ra công chúng (Initial Public Offering – IPO). “Tôi không nghĩ chúng tôi đã sẵn sàng [với việc phát hành IPO], có lẽ phải chờ khoảng 3-5 năm nữa,” ông nói.

Nhất Nguyên